

Feljegyzések egy „International University” létesítésének szükségességéről és lehetőségeiről

Az USA-ban egy sor „európai beállítottságú” tudományos és politikai intézmény működik. Létüket az antifasiszta bevándorlásnak köszönhetik, és ezideig három fő célt szolgáltak; először is munkaterületet és ezzel életlehetőséget kínáltak az Európából elűzött tudósoknak, másodszor megismertették az amerikai tudományt az európai gondolkodással, módszerekkel stb., harmadszor ezáltal szellemi alapot teremtettek a fasizmus elleni gyakorlati harchoz.

Ezek közül az olyan intézmények, mint a New School¹ ill. az Ecole Libre² vagy az Institut for Advanced Study³ messzemenően megfeleltek az első két célnak, míg a harmadik alapítványok formájában valósult meg, mint a Free World⁴ esetében, vagy pedig néhány alosztály szolgálta kifogástalanul ezt a célt, mint pl. a New School „Ibero-American-Centers” és a „World Affairs” alosztályai.

A háború befejezésével ezek a speciális célok többé-kevésbé rövid időn belül elveszítik jelentőségüket, mivel

- időközben a külföldi tudósok többnyire alkalmazkodtak az amerikai viszonyokhoz, az amerikai tudományos közeg részben be is fogadta őket, amennyiben pedig ez az amerikanizálódás nem ment végbe – mint elsősorban a franciák esetében – visszatérnek hazájukba;

- a tudományos élet újjászervezése a lerombolt Közép-Európában csak nagyon lassan halad – s így is csak amerikai segítséggel –, ezért semmiképpen nem lesz összehasonlítható Európa háború előtti tudományos tevékenységével, tehát nincs szüksége kirendelt képviselőre az amerikai tudományos életben;

- a fasizmus elleni harc a továbbiakban már nem európai diktátorok ellen irányul, legfeljebb belpolitikai lesz, amelyhez egy európai jellegű szellemi alap teljesen fölösleges.

A fent említett intézmények európai irányultsága minden bizonynyal értelmét veszíti. Ennek ellenére az intézmények továbbra is fennmaradhatnak, feltéve, hogy ehhez eléggé tőkeerősek, mégis valószínű, hogy ez a fennmaradás – amennyiben nem kap új, konkrét célra irányuló értelmet – csak amerikai formában lehetséges. Más szavakkal: amerikai intézmé-

A jelenlegi európai beállítottságú intézmények fennmaradását illető kilátások mindenestre lényegesen biztatóbbak lennének, ha ezek az intézmények saját szakirányukban tovább tudnának fejlődni, és ezzel az amerikai tudományban kivételes hely elfoglalására lennének képesek. Ez a vonal az „International University” irányába mutat.

A. Az intézmény szükségessége

Mint minden más területen a szükségességhez éppúgy hozzájárulnak külső, mint belső okok, és mint minden más területen a belső és külső okok a legszorosabban összekapcsolódnak egymással; a külső okok politikai természetűek, a belsőek magából a tudományos szituációból adódnak.

1. Politikai okok

A békeszerződés vagy Népszövetségként, vagy valamilyen más formában, de életre fog hívni egy nemzetközi politikai szervezetet.

Ha az új szervezet nem törékeny improvizáció akar lenni, mint a régi Népszövetség, akkor sokkal szilárdabb szerkezetre lesz szüksége, mint annak volt. Egy ilyen szervezet megteremtése azonban – minden „csakpolitikus” elképzelésével szemben – alapos elméleti bázis nélkül nem lehetséges.

Ezen nemcsak a nemzetközi és egyéb jogi bázist kell érteni – bár ez is az egyik legfontosabb jövőt érintő probléma –, hanem sokkal átfogóbban: egy békeeszköz csak akkor lehet hatékony, ha mind szerkezetében, mind alkalmazásában a „Világsszellem” megnyilvánulása, azaz megfelel a „Világsszellem” követelményeinek. Ahhoz azonban semmi kétség nem férhet, hogy a tudomány a maga teljességében ennek a világsszellemnek a legtisztább képviselője. S éppen ebben a teljességben – s nemcsak az egyes ágakban – kell a tudományt a béke és a béke működtetése szolgálatába állítani.

Pl. mindenki számára könnyen érthető és természetes, hogy a Népszövetség egy gazdasági-tudományos szekciót hozott létre – még ha csak közvetlen gyakorlati kérdések megoldására is –, hogy meghatározza a kereskedelmi vállalkozásai irányvonalát. Az azonban már sokkal kevésbé egyértelmű, hogy a történelmi és főleg a történelemfilozófiai kutatások nem kevésbé fontosak egy hatékony békepolitika szempontjából. Ugyanez vonatkozik a pszichológiai kutatások eredményeire is, holott éppen a fasizmusok és diktatúrák előretörése jelezhetette volna, hogy a politikai

vezetésben döntő jelentőségűek a pszichológiai mozzanatok, amelyeket a fasizmusok zseniálisan kihasználtak, demokráciák viszont szinte teljesen elhanyagolták.

A tudományos anyag, melyet a jövő békepolitikája igénybe venne, a szellemtudományok összterületét átfogja (sőt azokon túlra is kitekint), az antropológiától a filozófiáig terjed, s ez olyan nagyságrend, amely rendszerezett tagolás és átdolgozás nélkül egységesen nem ragadható meg, s így nem is állítható egységesen az emberiesség politikájának szolgálatába, ahogyan azt a békeszervezet megkívánja. Ehhez a legszélesebb bázison alapuló saját kutatóintézetre lenne szükség. Ez a bázis egy teljesjogú egyetem bázisának felel meg (még ha az orvosi és műszaki karok nem is tartoztak bele), és ezért is kellene az egyetemi formát, előnyben kellene részesíteni, mert egyrészt az egyetemi munka, általában élénkebb, mint egy kutatóintézetben folyó munka, másrészt pedig megoldaná egy új generáció képzését és bevonását a világbankban való munkálkodásba.

Már a régi Népszövetség megérezte – bár nem tisztán –, hogy valami hasonlóra szükség van, s ezért kialakította – igaz nagyon csenevész formában – a „Szellemi Együttműködés Szekcióját”⁵. A jövő békeszervezete számára aligha lehet kevésbé fontos egy „Világ Egyetem” mint a Világbank.

2. A tudomány természetéből eredő okok

A műszaki tudományok elé állíthat az ember bizonyos feladatokat, de a tudomány egészét valamilyen meghatározott célnak – legyen az bármennyire is nemes – nem rendelheti alá. Ilyen náci jellegű uniformizálási műveletek rövid ideig fennmaradhatnak, hamarosan azonban önmagukat számolják fel, mert a tudományos haladás végül is autonómnak bizonyul. A humanitás-politika és a tudomány kapcsolata csak akkor lehet gyümölcsöző, ha az autonóm tudományos haladás is ebben az irányban fejlődik. Ez pedig határozottan állítható.

A tudomány „kudarcot vallott”. Azaz: nem tudta megakadályozni a világkatasztrófát, sőt e katasztrófának részben maga is oka volt; hogy a fasiszta országokban a tudomány eltűrte uniformizálását, hogy ezt megteheték vele, ez is hozzátartozik a „kudarc”-hoz. Más szavakkal: a „világsszellemmel” együtt, melynek része és képviselője, maga az autonóm tudományos haladás vezetett a katasztrófához. Ez a nagyon is figyelemre méltó jelenség két fő okra vezethető vissza,

a., egy intenzívre, mivel a tudományok a XIX. század folyamán (a természet meghódításának területén bekövetkezett) rohamos fejlődésük következtében olyan módon specializálódtak, hogy a különböző szakok

között minden belső kapcsolat felbomlott, kizárva azt, hogy az egyes ember valamelyikükről valaha is egységes képet kapjon.

b., egy intenzívre, ugyanis – és ez az egyik legszebb gyümölcse az általánosan elfogadott valóságalap eltűnésének – a fő tudományágak kénytelenek voltak lehatolni saját alapjukig, és eközben felfedezték (még a matematika művelői is) hogy itt semmi esetre sem biztosított minden, mint ahogyan azt még a XIX. században feltételezték, s hogy gyakran egy teljes újjáépítéshez kellene látni, ez egy olyan felfedezés, ami egyeseket elég gyakran minden szempontból, s nem utolsó sorban etikai szempontból a tiszta relativizmus útjára térített.

Mindkét okcsoport, az intenzív csakúgy, mint az extenzív, visszatükröződik a filozófiai irodalomban. Nemcsak egy végső következményekben abszurd tudományos kutatási módszertant hoztak létre – különös tekintettel a szellem- és természettudományok közötti viszonyra –, hanem elősegítették az elszigetelt természettudományos ismeretek behatolását is egy félig filozófiai jellegű gondolkodásba, ami aztán ennél fogva – mint ahogyan Spengler példája mutatja – a világ alakulására a legveszélyesebb hatást gyakorolta.

Mindezek a tények együttvéve azonban, úgy tűnik, kiváltják a tudományon belüli választ. Éppen a minden területen fellépő, a diszciplinák alapjaira vonatkozó gondolkodás segítette elő annak a belátását, hogy szükség van egy közös alapra; s ehhez nem kis mértékben járult hozzá az új szimbolikus logika és a tudományelmélet. Más szavakkal belső autonóm szükségszerűségnek látszik – bár e tevékenység művelői számára többnyire nem tudatosul –, hogy a tudomány, amely különösképpen szellemtudományi ágában került a bábeli zűrzavar állapotába, önmaga számolja fel ezt a helyzetet. Növekvő feszültség észlelhető mindenütt, egyre határozottabbá válik a belső megértés iránti igény a szellemtudományok területén, kongresszusokat rendeznek e célból, és az olyan oktatási forma fejlesztésére irányuló törekvések, mint amilyenek többek között a chichagói egyetemen tapasztalhatók, fontos előjelekként értékelhetők.

De hová vezethetnek ezek a szintetizáló törekvések? (Mert ezekről van szó.) Hogyan lehet, hogyan kell egyáltalán elképzelnünk az új Tudományos Organont, amely a szintetizáló törekvések eredményeképp létrejöhet majd? Mivel minden ismeret a tudatstruktúrában rögzül, joggal feltételezhető, hogy elsősorban ismeretelméleti, logikai és tudománymódszertani eszközök (melyek alapelemei már mindenütt láthatók) határozzák majd meg a Tudományos Organon felépítését. A tudatstruktúra minden elvontsága ellenére sem szabad azonban soha elfelejteni, hogy a vizsgálat tárgya az emberi tudat, hogy végső soron tehát az emberről, a

„magában való emberi személyiségről” van szó. Ezáltal szükségképpen – a „humánium a maga teljességében” tudományos maggá, mindenekelőtt a szellemtudományok magjává válik (noha a természettudományok sem zárhatók ki semmiképpen ebből). A „humánium a maga teljességében” azonban az etikában koncentrálódik, így tehát elvárható, hogy a Tudományos Organon végül is mint egy általános, kritikailag megalapozott, normatív értéktan jön létre. S ez nem is lehet másképpen, mivel a tudomány az „igazság” megismerésére törekszik, és ez nemcsak ismeretelméleti, hanem etikai kategória is.

A dolgok ma még sokkal inkább mozgásban vannak, semhogy róluk többet el lehetne mondani (legalábbis nem a jelen vázlat keretei között), mégis az irány alighanem helytállónak tekinthető. S éppen ezért mondhatjuk el, hogy a születő, új Tudományos Organon mint általános normatív értéktan azt a szociológiai-politikai etikát foglalja magába, amely nélkül semmilyen érvényes békeállapot nem hozható létre. Nyilvánvaló, hogy a tudományos anyag, amely a béke megteremtésének igényét életre hívta, semmi esetre sem korlátozódhat az etikára, hanem túlnyomórészt konkrét tények alkotják, s ennél fogva helytelen lenne azt gondolni, hogy elegendő a tudomány újbóli rendszerezéséhez az, hogy egyszerűen etikai célra irányuljon. Határozottan állítható azonban, hogy a tudomány soha nem jutna el ehhez a rendszerezéshez, sőt még csak arra sem lenne képes, hogy a szükséges konkrét anyagot biztosítsa (mivel ehhez éppen rendszertanra van szüksége), ha Organonjában inherensen magában nem hordozná már az etikai irányultságot.

B. Szervezési problémák

Egy olyan tudományos intézménynek a középpontjában, amely a világ jövőbeli békeszerveződését kívánja szolgálni – mint már említettem – a tulajdonképpeni kutatóintézet áll, emellett szükség van egy ehhez tartozó egyetemi tanintézetre, és végül meg kell fontolni egyfajta „külső szolgálat” létrehozását is, mert egy etikai irányultságú tudomány nemcsak a politika szolgálatlánya, hanem megvannak a saját politikai feladatai is, azaz saját tudományos eredményeivel saját magának kell közvetlenül tájékoztatnia, hogy a közvéleményben megerősítse a humánus politika gondolatát.

E szempontok alapján hozzávetőlegesen a következő program vázolható fel:

1. Kutatóintézet

A mondottak értelmében a kutatóintézet kb. az alábbi munkaterületeket ölelhetné fel:

a) logika

b) alapkutatás

(1) a matematika és a természettudományok területén

(2) a szellemtudományok területén

c) ismeretelméleti tudománymódszertan

d) általános értéktan, mint a szellemtudományok szintetizálásának alapja, mégpedig a következő specifikus szempontok alapján:

(1) ismeretelméleti alapozás

(2) a tudat történeti fejlődése

(3) az emberi értéknormák megállapításának és mechanizmusának kutatása

e) egy szociológiai alapozású politikai etika speciális értéktana, amely magában foglalja

(1) a történeti alapozást,

(2) az antropológiai alapozást,

(3) a pszichológiai alapozást, különös tekintettel a tömeglélektani jelenségekre,

(4) az empirikus ellenőrzést és az ehhez szükséges statisztikai anyaggyűjtést

Általában a munkaterületek (a-tól c-ig) mindegyike saját önálló módszerei alapján fejlődhet tovább; nem szabad azt feltételeznünk, hogy a (d) csoport szintetizáló munkája valahogyan „vezetőként” avatkozik be más csoportok munkájába. A szintetizáló tevékenység elsősorban analizáló és rendszerező jellegű, s innen kell saját eredményeihez eljutnia. Legfeljebb konkrét kérdésekkel és problémák felvetésével befolyásolható, és majdnem biztosan előre megmondható, hogy a szintetizálás hasonló kérdései más munkaterületeken annál inkább felhalmzódhatnak, minél inkább közeledik a szintetizálás egy Tudományos Organon céljához.

Bizonyára mind a (d), mind az (e) csoport külön is, mint saját kutatási intézet beindítható lenne. Azonban sokféle gyakorlati ok, nem utolsósorban anyagi természetűek szólnak amellett, hogy e terv egy fennálló intézmény keretei között valósuljon meg.

A princetoni Institute for Advanced Study alkalmas hely lenne a (d) és az (e) csoportok felállítására, mégpedig mindenekelőtt azért, mert az

(a), (b) és (c) csoportok itt olyan módon képviseltetik magukat, mint sehol máshol a világon.

Másrészt feltételezhetjük, hogy az „Institute” üdvözlőné munkatervének ilyen irányú bővítését. Hadd utaljak ismételten a bevezetőben mondottakra: az intézmény Európa legnagyobb tudósainak egész sorát gyűjtötte össze falai között, egyrészt lehetőséget kínálva számukra munkájuk folytatásához, másrészt pedig ezáltal az amerikai tudomány rendelkezésére bocsátotta e munka eredményeit. Ezek azonban alapján véve csak elszigetelt akciók voltak; az intézmény csupán helyileg egységes, de nem rendszerezett, s a kiegészítő csoportok (de) felvételével válhatna rendszerezett egységgé, és így – az intézet mindenkori tagságától függetlenül –, egységes és hosszabb időre meghatározott intézeti program megvalósításán fáradozhatna.

2. Az egyetem működése

Semmiképpen sem arról van szó, hogy a „Nemzetközi Egyetemet” a kutatóintézet alárendelt tartozékaként kellene kialakítani.

Ha a New School a bevezetőben említett okból Nemzetközi Egyetemmé akarna átalakulni – és aligha lehetne a szemére vetni, ha azután hivatalosan is így nevezné magát –, akkor jóllehet a kutatóintézettel kooperatív viszonyban állna, különös tekintettel az intézeti tagok oktató tevékenységére, vagy pedig kutatómunkájuk egyetemi támogatását illetően, azonban emellett saját tudományos feladatait is teljesítenie kellene.

Mivel a kutatóintézet munkája – legyen az az Institute for Advanced Study keretein belül, vagy valahol máshol megvalósítható – tisztán absztrakt és elméleti, az „International”-hoz, a nemzetköziséghez csak annyiban van köze, amennyiben a tudomány is nemzetközi. Mindazonáltal egy tudományos intézetnek, amely a béke eszköze akar lenni, a „nemzetköziség” fogalom tárgyi tartalmának is meg kell felelnie. S éppen ez a „Nemzetközi Egyetem” feladata. A New School szerencsés helyzetben van, szociológiai és politikai szekcióival messzemenően eleget tesz a „nemzetköziség” követelményének. Mint „Nemzetközi Egyetem”-re talán csak annyi hárulna, hogy ezeken a tagozatokon kismértékben módosítani kellene a lényegi feladatokat, ez azonban könnyen és minden többletkiadás nélkül – a személyzeti állomány növelése nélkül is – megoldható.

A másik oldalon viszont mindenképpen bővíteni kellene a szakterületeket, mindenekelőtt a történelem nagyobb mértékű jelenléte volna szükség, továbbá a földrajz, az antropológiáé stb...

Végezetül egy „Nemzetközi Egyetem” nem képzelhető el nemzetközi jog, népszövetségi jog stb. nélkül. Hogy vajon lehete e ilyen jogi ok-

tató tevékenységet folytatni jogi képzettség háttére nélkül, az nem állítható biztosan, mert például nehezen tud úgy előadni az ember nemzetközi jogról, hogy a nemzeti munkajogban ne lenne járatos. Ugyanígy elvárható az is, hogy az oktató alapvető polgári- és büntető jogi ismeretekkel rendelkezzen, sőt talán az is, hogy a történeti jogformákat, mint például a római jogot, stb. ismerje. Ennek ellenére mégis meg kellene próbálkozni vele, mégha az egyetem nem is rendelkezik teljesen kiépített jogi karral.

Magától értetődik, hogy a New School-nak, mint „Nemzetközi Egyetem”-nek le kellene mondania a jelenlegi matematikai és természettudományi előadásairól.

3. A közvéleményre gyakorolt hatás

Mint már említettem, egy „Nemzetközi Egyetem” kötelességei közé tartozna az is, hogy tudományos eredményeiről és nézeteiről közvetlenül számoljon be a nyilvánosságnak, mégpedig olyan mértékben, amennyire ezáltal a béke gondolata megerősíthető, és a humánus politika a „megvalósítás” irányába haladhat.

Ehhez segítséget jelenthetnek egyrészt olyan intézmények, mint a New School „Institute World Affairs” és az „Ibero-American Center” intézetei, másrészt a publikációk. Végül e célból figyelembe kellene venni a mindenki számára hozzáférhető rendezvények, rádióelőadások, előadássorozatok stb., egy szóval egy jól képzett külső szolgálat szerepét.

Ezért a „New School”, eddigi főkiadványát, a „Social Research”⁶-öt nemcsak folytatni kellene, hanem továbbfejleszteni is, hogy meg tudjon felelni a „Nemzetközi Egyetem” igényeinek. De emellett feltehetőleg be kellene jelenteni még egy második folyóirat kiadását is, amelyik nemcsak tisztán tudományos jellegű, mint a „Social Research”, és így egy szélesebb publikumhoz képes szólni. Vagy még jobb lenne egy megfelelő példányszámban megjelenő már meglévő folyóiratot megnyerni erre a célra.

Ilyen folyóirat van is, és valószínűleg meg is lehetne nyerni: ez a bevezetőben említett „Free World”, s szintén említettem már, hogy „Free World” hasonló háború utáni problémák előtt áll, mint a „New School”, úgyhogy a problémák megoldási módjának párhuzamba állítása járható út lehetne.

Ha valóban létrejönne egy ilyenfajta párhuzamos tevékenységforma, úgy szinte természetesnek tűnne a „Free World”-ot megbízni a teljes kiadvány- és külső szolgálattal, melynek működéséről a „Nemzetközi Egyetem”-nek kellene gondoskodnia. Nemcsak azért, mert akkor a „Nemzetközi Egyetem” külső szolgálatának önálló vezetésre lenne szüksége, hanem egyszerűen azért, mert a tudományos munkatárs nem

tud egyidejűleg úgy szolgálni két urat, hogy az egyik szolgálatot el ne hagyolná, és éppen a Free World az a folyóirat, amelyik fennállásának rövid ideje alatt mind a folyóiratkiadás terén, mind más vállalkozásaiban olyan kiváló vezetésről tett tanúbizonyságot, hogy előreláthatólag a leg-hasznosabb lenne, ha a „Nemzetközi Egyetem” teljes külső szolgálatát átvenné.

Pontosabban, ha az itt végiggondolt munkamegosztás létrejönne, akkor a „Free World”-re hárulna az egész tudományos és nemtudományos folyóiratszerkesztés és adminisztráció, továbbá minden kifelé irányuló politikai kezdeményezés, kerekasztal beszélgetések és más viták rendezése, a tudományos és nemtudományos rádiópropaganda, stb. stb...

E tagozat hatékony munkájának megszervezése már csak azért is fontos, mert jelentős részben tőle függ a teljes vállalkozás haszna.

C. Gyakorlati problémák

Nem lehetetlen, hogy az itt felvázolt terv tevékeny érdeklődésre találna valamely nagy alapítvány egyikénél, vagy hogy meg lehetne találni az anyagi támogatás valamilyen más formáját.

Ha ez történne, akkor a terv – legalább – részben kivitelezhető lenne, – például csak mint „tudományos eredmények szintetizálásával foglalkozó intézet” (tekintet nélkül bármely fennálló intézetre), vagy egy közülük, legyen az a „New School”, az „Institute for Advanced Study”, a „Free World”, a többire való tekintet nélkül átvehetné a kivitelzést. Mindezek reális lehetőségek.

Azt, hogy itt mégis az együttes akció mellett szólunk, a következő okok indokolják:

a. a teljes megvalósítást mindenképpen előnyben kell részesíteni a részlegessel szemben; a jövőendő béke tudományos támogatása nem kevésbé fontos, mint a szellemtudományok szintetizálására irányuló törekvések;

b. még a részleges megvalósítás is, nem beszélve a teljesről, jelentős tudományos felkészültséget igényel, ennél fogva minden amellettszól, hogy a tervvel ahhoz az intézethez kell fordulni – mint például az „Institute” vagy a „New School” esetében – ahol ez a felkészültség már megvan.

c. akár teljes, akár részleges megvalósításról van szó, az alapítás költségei minden esetben jelentősek, de igen nagymértékben csökkenthetők, ha a „Nemzetközi Egyetem” egy már fennálló intézethez csatlakozik, persze csak akkor, ha közülük előbb néhány egyesül.

Mindezekből úgy tűnhet, hogy az „Institute for Advanced Study”, a „New School” és a „Free World” említett kooperációja ideális megoldás lenne.

Természetesen az említett kooperáció létrejötte esetén azt is számításba kell venni, hogy itt három önálló vállalkozásról van szó, amelyek önállóságukat nem adhatják fel minden további nélkül: egy alapítvány, mint amilyen például az „Institute for Advanced Study”, semmiféle egyesülésbe nem léphet be, mert akkor alapszabályzatát kellene megváltoztatnia.

De itt egyáltalán nem egyesülésről van szó, hanem szabad kooperációról, és erre a három itt megnevezett intézmény kétségkívül képes és jogosult. Természetesen a kooperáción belül fontos és szükséges egy közös és egységes vezetés, amely azonban könnyen létrehozható, egyrészt egy speciális, a közös ügyek intézésével megbízott direktórium felállítása révén, másrészt a vezető posztokban personálunió kialakításával.

Éppen így könnyen elképzelhető lenne, egyrészt a közös kiadásokat érintő, másrészt a kölcsönös elszámolásra vonatkozó pénzügyi problémák minden bonyodalom nélküli megoldása. Ezek csupán számviteli ügyek.

A kooperáció gondolatának csak egy tényleges hátránya van: önmagában is elég nehéz egy programot megvalósítani, még nehezebb ehhez két partnert egy kalap alá hozni, és még ennél is nehezebb és hosszadalmasabb, ha ezt három partner részvételével kell megoldani. S éppen a hosszadalmasságot kellene elkerülni. Az itt felvázolt gondolatok nem eredetiek, már régóta megvalósításra várnak, és amennyiben az említett kombináció ténylegesen – mint ahogyan ez megállapítható – mint ideális megoldás érdeklődésre tarthat számot, úgy kár lenne, ha helyette egy kevésbé ideális kerülne kivitelezésre.

(fordította: Mátyás Dóra)